

Ђорђе Стакић
Корисник:Djordjes

VIKIPEDIJA

Математичка гимназија 12.2.2014.

Шта је Википедија?

- Слободна интернет енциклопедија
- Постоји већ више од 13 година
- На 287 језика
- 30 милиона чланака
- 365 милиона читалаца
- 6. сајт по посећености
- Део је Викимедије

Шта је Викимедија?

- Покрет слободног знања
- Викиречник, Викивести, Викицитати, Викикњиге, Викиизвори, Викиверзитет...
- 2 милијарде измена
- Преко 100.000 активних корисника (око 30 милиона укупно)

Википедија на српском језику

- Постоји од фебруара 2003. године, <http://sr.wikipedia.org>
- 242.500 чланака
- 8.7 милиона измена
- 130.000 регистрованих корисника
- Једна од неколико Википедија које користе више писама
- Ћирилица, латиница, екавица и ијекавица су равноправни

Википедија на српском језику

- ◎ Хиљадита чланак – јул 2004.
 - 100 хиљадита – новембар 2009.
 - 200 хиљадита – јул 2013.
 - Данас преко 242 и по хиљаде чланака
 - 26. по броју чланака
- ◎ Пораст квалитета чланака
 - Свака измена се патролира
 - Чува се историја чланака
 - 18 администратора
 - 48 патролера

Викимедија Србије

- Основана 3. децембра 2005. као пети огранак Викимедије у свету
- Данас има 40 огранака
- Велики број пројеката,
- Канцеларија и запослени од 2012. године
- Други запослени од јануара 2014. године
- Управни одбор, стручни одбори
- <http://rs.wikimedia.org/>

Академски одбор

- Основан у априлу 2012. године
- Има 5 чланова, председника, потпредседника,
- Осмишљава и реализује едукативне пројекте, сарађује са академским институцијама
- Вики студент (од 2006), Вики гимназијалац (од 2012)
- Планира се конференција 23. и 24. марта 2014.
- <http://edu.wikimedia.rs/>
- http://outreach.wikimedia.org/wiki/Wikipedia_Education_Program

Основе уређивања

- ""Подебљан текст""
- "Искошен текст"
- [[Наслов]], [[Веза|Везе]], [[Веза]]ма
- [http://www.adresa.com Опис линка]
- == Наслов ==
 - === Поднаслов ===
 - ==== Под-поднаслов ====
 - ...
- Преформатирани текст почиње размаком

Основе уређивања

* Неуређена

* листа

* нема бројеве

уређена

листа

је нумерисана

Листе

се могу

уредити у нивое

* Листе

*# се

*# такође

* могу

** међусобно

** комбиновати

Основе уређивања

- [[Категорија:Назив]]
- [[Категорија:Назив|Кључ за сортирање]]
- -{Original text that should not be transliterated}-

- #Redirect [[Чланак на који се преусмерава]]
- Преусмерења су посебни чланци који преусмеравају на друге. Ова форма се не употребљава директно у чланцима.

Слике

- [[Слика:Ime.jpg]]
 - [[Слика:Ime.jpg|Опис слике]]
 - [[Слика:Ime.jpg|thumb|Опис слике]]
 - [[Слика:Primer.jpg|thumb|left|Опис слике]]
-
- <gallery>
Слика:Ime1.jpg|Опис слике 1
Слика:Ime2.jpg|Опис слике 2
</gallery>

Шаблони

- ◎ Просто укључивање
 - `{{Шаблон}}`
- ◎ Ово је шаблон са `{{{1}}}`. `{{{2}}}`
 - `{{Шаблон|параметром|Нешто}}`
 - `{{Шаблон|1 = параметром|2 = Нешто}}`
 - “Ово је шаблон са параметром. Нешто”
- ◎ Ово је шаблон са `{{{вредност}}}`. `{{{порука}}}`
 - `{{Шаблон|вредност = параметром|порука = Нешто}}`
 - “Ово је шаблон са параметром. Нешто”

Референцирање

- У самом тексту, уметањем референце између тагова `<ref> ... </ref>`
- Код књига поред **наслова**, **године** и **имена аутора** навести **странице** које се користе и **ISBN** књиге
- Код веб сајтова навести **датум** приступа сајту.
- На дну чланка:
== Референце ==
{{извори}}, **{{reflist}}**, **{{reflist|2}}**

Понављање референци

- За референце које се понављају, први пут кад се појаве да им се назив: `<ref name="ime"> ... </ref>`
- Касније се на ову референцу повезује са `<ref name="ime" />`
- Примери на страни: ВП:СЕМПОМ

Именски простори

- (главни) *чланци*
- Корисник *корисничке стране*
- Википедија *разговор о Википедији*
- Слика *слике*
- МедијаВики *системске поруке*
- Шаблон *шаблони*
- Помоћ *стране помоћи*
- Категорија *категорије*
- Портал *портали о већим тематикама*
- Модул *место за програмирање*

Стране за разговор

- Придružене сваком именском простору
- Структуриране дискусије
 - Увлачење редова двотачком [:], нпр.
 - Питање. ~~~~
 - :Одговор. ~~~~
 - ::Потпитање. ~~~~
 - :::Пододговор. ~~~~
 - Наредно питање. ~~~~
- Увек додати потпис помоћу ~~~~

Где, шта и како?

- ◎ Једна особа – један налог
- ◎ Како започети страну?
 - Неуспешна претрага
 - Одговарајући УРЛ (путања)
- ◎ ВП:СЕМПИТ
 - Страна за постављање питања (видети и архиве)
 - Увек потпис на крај поруке (~~~~)
- ◎ Слање слика
 - Тек 4 дана по регистравању
 - Без префикса Слика:
 - Тај префикс им софтвер додељује аутоматски

Форма чланка

Пример: чланак „Михајло Пупин“

- ◎ Општи увод
- ◎ Тело рада (са више одељака)
- ◎ Одељци „Литература“ и „Референце“
- ◎ Одељак „Види још“ – за сродне теме *
- ◎ Одељак „Спољашње везе“ *
- ◎ Категорије
- ◎ Међувики

* Необавезно

Питања?

Корисничка права

- ⦿ Нерегистровани корисник
- ⦿ Регистровани корисник
- ⦿ ...
- ⦿ Администратор
- ⦿ Бирократа
- ⦿ Чекјузер
- ⦿ Оверсајт
- ⦿ *Стјуард*

Лиценцирање и ауторска права

- ◎ GFDL → CC BY-SA
 - Creative Commons Attribution-Share Alike
- ◎ Нема власништва над чланцима, али има ауторства
- ◎ Свако може користити садржаје са Википедије, али у складу са лиценцом
- ◎ Кршења ауторских права (текстови, слике) се не толеришу
- ◎ Слике означавати одговарајућим лиценцама

Неутралност

- ◎ NPOV – неутрална тачка гледишта
- ◎ Приказати аргументе свих страна
- ◎ Избежавати:
 - Пристрасност
 - Сензационалност
 - Оптужбе
 - Рекламирање
 - Навијачки тон

Проверљивост

- Википедија се бави *проверљивошћу*, а не *истином*
- Без оригиналног истраживања
- Увек користити референце тамо где би било разумно довести неку тврдњу у питање
- Значај

Смернице

- ◎ Претпоставите најбољу намеру
 - Будите уљудни
- ◎ Без личних напада
 - Критикујте ставове, не људе
 - Избегавајте вулгарности
- ◎ Не уједајте новајлије
- ◎ Будите одважни

Правила

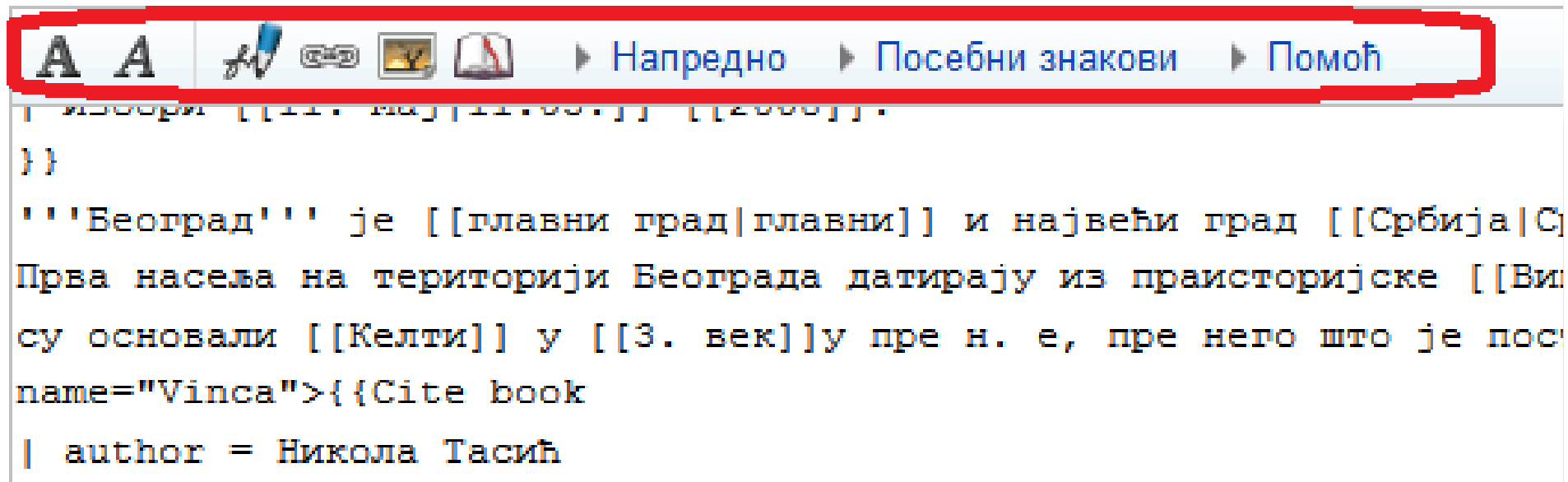
- ◎ Игноришите сва правила
 - Када вас правила спречавају да унапредите Википедију
- ◎ Не мешати ћирилицу и латиницу
- ◎ Правило о три враћања (рат измена)
- ◎ Право на анонимност
- ◎ Политика администрације
- ◎ Политика блокирања и закључавања
- ◎ Нулта тачка толеранције

Заштита од напада

- ◎ Вандализми – малициозне измене
- ◎ Патролирање
- ◎ Ревертовање
- ◎ Закључавање
- ◎ Блокирање

Обратите пажњу

- Писменост!
- Без „ошишане латинице“
- Референце!
- Визуелни уређивач

Више информација

- Помоћ:Садржај
- Помоћ:Уређивање
- ВП:СЕМ
- ВП:СЕМПОМ
- ВП:СЕМПИТ
- ВП:МГ022014
- {{МГ022014}}

Питања?

Хвала на
пажњи!